

Erişkin ve 18 aydan büyük çocuklarda HIV test sonucu raporlamada güncel algoritma

- 1- Test öncesi Bilgilendirme:** Klinisyen tarafından yapılan istemde bu bilgilendirmenin hekim tarafından yapılmış olması bekleniyor. Mutlaka yoğunluk nedeni ile yapılamıyorsa bir broşür (ek örnek broşür) ya da video gösterimi ile ya da çoklu başvurularda gruplar halinde yapılabilir. (Test öncesi bilgilendirme HIV, bulaşma yolları ve korunmak için kişinin alması gereken önlemler konusunda gerekli bilgileri kapsamalıdır. Gerekirse kişinin ek bilgi gereksinimlerini karşılamak için telefon/e-posta ile ulaşılabilir olunmalıdır. Bilgilendirme mutlaka ayrı ve bu iş için uygun bir ortamda sabırla yapılmalıdır. Bilgilendirmeyi yapanın yargılayıcı bir tavır içerisinde olmaması ve herhangi bir kişisel ahlaki yargılamaya ya da görüş açıklamaktan kaçınması gerekir. Kişiye testin ne için yapıldığı, yanlış pozitiflikler olabileceği, yapılacak testin sonucunun olumlu bulunması halinde bile kişide enfeksiyonun kesin bir göstergesi olmayacağı, testin bulaştıktan sonra en erken 2 hafta sonra sonuç vermeye başlayacağı, bazen bu sürenin kullanılan teste bağlı olarak 6 hafta (4. Kuşak testlerde) ile 12 haftaya (diğer testlerde) kadar uzayabileceği ve bu nedenle negatif olabileceği, test sonuçlarının seyri, tekrarlar gerekebileceği ve tekrarların hangi aralıklarla yapılabileceği konusunda bilgi verilmeli, riskli davranış varlığı ve riskli bir davranış öyküsü varsa test sonucu çıkana kadar korunma yolları anlatılmalıdır).

Şu an için laboratuvara direkt başvurular yok ya da çok azdır. Ancak Dünya Sağlık Örgütü tarafından önerilen 'desantralizasyon' ülkemizde de uygulanabilirse bu tür başvuruların özendirilmesi ve artması beklenmektedir. Bu aşamada mikrobiyologlara önemli bir görev düşecektir. Bunun için de kısa bir eğitimle bu konuda eğitim ve yetkilendirme üzerinde çalışılmaktadır.

- 2- İlk aşama olarak 4. Jenerasyon HIV-1 antijen ve HIV-1/2 antikor saptayan test kullanılır.**

Mevcut klasik algoritmada:

A-Tekrarlayan Reaktiflik durumunda:

4. Jenerasyon EIA prospektüsüne göre çalışılır.

LISde mutlaka herkesin ulaşamayacağı fakat KYSde (kalite yönetim sistemimizde) belirli yöntemimizin kayıtlı olduğu detayda:

Belirlenen yöntem şöyle olabilir:

LIS de Numarasız kayıt açılır:

Ad: Hastaya verdiğimiz şifre (adının ilk iki harfi, soyadının ilk iki harfi, baba adı ilk iki harfi doğum yılı son iki rakamı)

Soyadı: Dosya adı

Ancak rapor çıkarılmaz

1-LIS'de kendi adı soyadı ile kayıtlı olduğu isteme :

ELISA HIV Antijen+antikor araştırması: . (nokta konur)

Raporun altına yorum olarak: Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanı (ya da bu konuda eğitilmiş tekniker) ile görüşülmesi için "Laboratuvara başvurunuz" yazılır.

Sorumlu hekimine ya da enfeksiyon hastalıkları uzmanına tekrarlayan reaktif çıktığı ve doğrulama için gönderildiği bilgisi verilir. (**Tekrarlayan reaktivite: panik değerdir !**)

2-LISdeki numarasız kayıta: (kendi belirlediğimiz yöntemle göre sorumlu uzmanın tekrar ulaşabileceği şekildeki kayıta):

ELISA HIV Antijen+antikor: reaktif

WB: Doğrulama merkezine gönderildi, yazılır

Buna HISden ve LISden sorumlu uzman dışında kimse ulaşamaz.

- Hasta geldiğinde ya da gerektiğinde telefon aracılığı ile uygun bir şekilde laboratuvara davet edilir. Testin ek kan gerektirdiği açıklanarak ve kimlik bilgileri kontrol edilerek hem kuru kan hem de EDTA'lı kan örnekleri alınır.

- Yeni alınan örnek tek kuyucuk halinde tekrar çalışılarak pre-analitik hata olasılığı dışlanır. Reaktif bulmak amacı ile test edilir (eğer ilk kanda tekrarlayan reaktivite varsa ve bu ikinci kan örneği negatif çıkarsa ilk kan örneği ile bu kanın aynı olmadığı şüphesi doğmalı ve pre-analitik faz bu açıdan kontrol edilmelidir).

- İkinci serum veya steril ayrılan plazma soğuk zincirde Doğrulama merkezine:

-riskli davranış varsa belirtilerek

-kullanılan EIA markası yazılarak

-absorbans değeri verilerek, gönderilir.

B-Doğrulama merkezinden sonuç geldiğinde:

A) WB negatif, NAT çalışılmamış ise:

1-LISdeki kendi isimli kaydına girilir. . kaldırılır ELISA karşısına:

ELISA HIV Antijen+antikor araştırması: Reaktif

WB: Negatif

Rapora yorum eklenir: “Erken dönem HIV enfeksiyonu düşünülüyorsa HIV-1 NAT tayini ve iki hafta sonra tekrarı önerilir” yazılır.

Rapor basılır ve hastaya danışmanlık verilerek doktoruna gönderilmek üzere kapalı zarfta teslim edilir. Tekrar ELISA ve WB sonuçları silinir ve karşılıklarına . konarak “ Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanı (ya da bu konuda eğitilmiş tekniker) ile görüşülmesi için Laboratuvara başvurunuz” yazılır.

2-LIS'deki numarasız kaydına (kuralımıza göre verdiğimiz ad ve soyadına göre bulunur)

WB negatif ve NAT isteği ve 2 hafta sonra çağrı isteği yazılır.

B) WB negatif, NAT çalışılmış ve HIV-1 RNA pozitif ise:

1-LIS'deki kendi isimli kaydına girilir. . kaldırılır ELISA karşısına :

ELISA HIV Antijen+antikor araştırması: Reaktif

WB: Negatif

HIV-1 RNA: pozitif

Yorum yazılır: “ ELISA testi ile HIV -1/2 antijen antikor testi reaktif ancak WB negatif bulunmuştur. Erken dönem enfeksiyon düşünüldüğü için NAT uygulanmış HIV-1 RNA saptanmıştır.”

HIV-1 pozitif NAT HIV-1 titre $\leq 2.5.00$ kopya /ml ise

Yorumlayıcı raporlama: İki farklı ELISA testi ile HIV -1/2 antijen antikor testi reaktif ancak WB negatif bulunmuştur. Erken dönem enfeksiyon düşünüldüğü için NAT uygulanmış, NAT HIV-1 titre $\leq 2.5.00$ kopya /ml bulunmuştur. Yanlış pozitifliği dışlamak için tekrarı uygundur. (Beklenen titrenin çok yüksek olmasıdır !).

Rapor basılır ve hastaya danışmanlık verilerek doktoruna gönderilmek üzere kapalı zarfta teslim edilir. Tekrar ELISA ve WB, HIV-1 RNA kısımlarına . konarak altına “ Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanı (ya da bu konuda eğitilmiş tekniker) ile görüşülmesi için Laboratuvara başvurunuz” yazılır.

2-LIS'deki numarasız kayıda

WB negatif ve NAT HIV-1 sonucu ve print edilen sonuç ve yorumlar yazılır.

C) WB pozitif gelirse

1-LIS'deki kendi isimli kaydına girilir . kaldırılır ELISA karşısına:

ELISA HIV Antijen+antikor araştırması: Reaktif

WB: Pozitif

Rapora yorum eklenir: HIV-1 enfeksiyonu

Rapor basılır ve hastaya danışmanlık verilerek doktoruna gönderilmek üzere kapalı zarfta teslim edilir ve tekrar ELISA ve WB kısımlarına **!** konarak, altına “ Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanı (ya da bu konuda eğitilmiş tekniker) ile görüşülmesi için Laboratuvara başvurunuz” yazılır.

Ayrıca LISde kendi sistemimize göre bu hasta için sorumlu uzmanın tekrar ulaşabileceği şekilde yapılmış kaydına:

WB pozitif

HIV-1 enfeksiyonu yorumu kayıt edilir.

Özet:

Listede kayıtlı isim soyadlı kısma sadece doğrulama merkezinden sonuç gelince yukarıda şekilde girilip rapor onaylanıp print out alınıp kimsenin ulaşamayacağı şekilde danışmanlık verilmiş hastaya verilir. Sonra sonuçlar silinir bir nokta konup açıklamaya laboratuvarla görüşmesi yazılır.

Ama tüm detaylar kayıtlı LISTe sonradan ulaşılabilen numarasız özel kayıtlı yere tüm detayı ile işlenir.

Sorularınız için lütfen:

guldenyilmaz2000@yahoo.com ve kmidilli@gmail.com a danışmaktan çekinmeyiniz.